

GRAELLA MODEL SA

Dades identificatives de la situació d'aprenentatge

Títol: Ruta de les paràboles. Un recorregut pel pati situant-nos en els escenaris de les paràboles de Jesús de Natzaret.

Etapa: 1r Cicle ESO

Curs: 2n ESO

Descripció i finalitat dels aprenentatges

Es tracta de acostar-nos (en algun grau vivenciar) a la manera en que Jesús anunciava la Bona Nova del Regne de Déu, mitjançant paràboles, per a comprendre-les millor en un context més afí a l'original (el del Mestre Jesús).
 En un segon terme, les actualitzem a les nostres situacions actuals.

Temporalització:

Es va fent la preparació al llarg del curs, amb formació en continguts relacionats i activitats.
 És cap a final de curs quan es concreta la realització de la "ruta turística (en temps i lloc)".

Connexió amb els elements curriculars

Descripció de les CC

Es desenvolupen les següents Competències Clau:

1. Competència en Comunicació lingüística. CCL
 Des de la comprensió lectora dels evangelis i la seua interpretació a l'expressió oral i escrita de les paràboles.
2. Competència digital CD
 Ajudant-se de portals webs cristians per a les activitats (comprensió, aplicació...) de les paràboles.
3. Competència Personal, Social i d'Aprendre a aprendre. CPSAA
 Investigant la manera de buscar i traure conclusions a partir de la Bíblia.
4. Competència ciutadana CC

El model de Jesús anunciant la Bona Nova sempre va dirigit a “persones”, la seua dignitat, la justícia i el bé.

5. Competència emprenedora CE

A partir dels models d'ONGs catòliques i la seua tasca, poden sorgir iniciatives socials i d'ajuda als demés. També entendre la emprenedoria i el treball des de l'actitud de “donar fruit”.

6. Competència en consciència i expressió culturals. CCEC

Pel caràcter de l'ensenyança de les paràboles, que van al profund, l'ampliació de consciència sobre els propis valors i el sentit de la vida, és factor essencial.

Objectius de l'etapa (1r Cicle) amb els quals es relaciona

- a) Situar-se davant de la dignitat de la persona humana pel seu origen, la seua transcendència i la seua finalitat, i descobrir els elements del fet religiós com expressió de les seues grans preguntes sobre l'existència.
- b) Analitzar els interrogants profunds del ser humà (vida, mort, dolor), per a valorar les respostes que la fe cristiana ofereix sobre el sentit de la vida.
- d) Conèixer i saber utilitzar la Bíblia situant-la en el seu origen, forma i finalitat i interpretació adequada.
- e) Identificar a Jesucrist com a Fill de Déu encarnat entre els éssers humans per mitjà del coneixement i anàlisi del seu missatge i vida.
- f) Conèixer i valorar el sentit i finalitat de l'Església.
- i) Descobrir i analitzar els valors amb els quals s'ordenen la convivència i les formes d'organització social: la tolerància activa, la solidaritat, llibertat, justícia, participació, responsabilitat, diàleg interreligiós, assenyalant l'origen cristià.
- k) Aprendre a emetre judicis que desenvolupen la formació de la consciència moral, tenint en compte la moral cristiana, el dret a la llibertat i la responsabilitat.

Competències específiques de la matèria

- 1. Identificar, valorar i expressar els elements clau de la dignitat i identitat personal a través de la interpretació de biografies significatives, per assumir la pròpia dignitat i acceptar la identitat personal, respectar la dels altres, i desenvolupar amb llibertat un projecte de vida amb sentit.**

L'adquisició d'aquesta competència suposa desenvolupar integralment l'autonomia i la identitat personal des de l'autoconeixement dels propis valors.

Antropològicament, les paràboles incideixen en el més essencial de la persona.

2. Valorar la condició relacional de l'ésser humà, desenvolupant destreses i actituds socials orientades a la justícia i a la millora de la convivència tenint en compte el magisteri social de l'Església, per aprendre a viure amb altres i contribuir a la fraternitat universal i la sostenibilitat del planeta.

No es pot creure en un missatge que no es coneix. A partir de les paràboles, es tracta d'aprofundir en el missatge i trobar-ne exemples quotidians de la Bona Nova de l'Evangelí en les nostres relacions i situacions vitals, que sempre parteixen o incideixen en la comunitat de persones (família, escola, societat...).

3. Assumir els desafiaments de la humanitat des d'una perspectiva inclusiva reconeixent les necessitats individuals i socials, discernint-los amb les claus del Regne de Déu, per implicar-se personalment i professionalment en la transformació social i l'èxit del bé comú.

A partir del missatge de Jesús, aplicant-lo als nostres dies, atendre des de la introspecció la possible vocació personal per implicar-se personal i professionalment en la transformació social i l'èxit del bé comú, tenint sempre en compte a les persones que necessiten la nostra ajuda.

4. Interpretar i admirar el patrimoni cultural en les diferents expressions, reconeixent que són portadores d'identitats i sentit, apreciament com el cristianisme s'ha encarnat en manifestacions diverses, per desenvolupar sentit de pertinença, participar en la construcció de la convivència i promoure el diàleg intercultural en el marc dels drets humans.

Hui en dia l'ecologisme està al centre de nostra cultura; amb la ruta de les paràboles ens acostem als arrels senzills d'una ecologia sana que se sorprèn davant la bellesa de la naturalesa creada con amor cap a la humanitat, per viure i conviure en fraternitat.

5. Reconèixer i apreciar la pròpia interioritat, l'experiència espiritual i religiosa, present a totes les cultures i societats, comprenent l'experiència de personatges rellevants i valorant les possibilitats del que és religiós, per discernir possibles respostes a les preguntes sobre el sentit de la vida, i afavorir el respecte entre les diferents tradicions religioses.

Si les paràboles es dirigeixen mitjançant comparacions reflexives, a l'experiència espiritual i religiosa de les persones, constitueixen en sí mateixes una

manera de fer silenci per mirar a l'interior d'un mateix, una porta al misteri dels qui viuen la fe, una estima de la mateixa.

6. Identificar i comprendre els continguts essencials de la Teologia cristiana, contemplant i valorant la contribució de la tradició cristiana a la recerca de la veritat, per tenir una síntesi del cristianisme que permeti dialogar amb altres tradicions, paradigmes i cosmovisions.

La formació en “les paràboles” contribueix, evidentment, al nucli fonamental de la Teologia cristiana, el missatge de Jesús, l'Evangeli.

Sabers bàsics

Amb aquesta activitat, estan relacionats els següents sabers:

A. Dignitat humana i projecte personal en la visió cristiana de la vida.

- Trets i dimensions fonamentals de la vida humana en relació amb la visió cristiana de la persona. Al incidir en la dimensió espiritual a la que al·ludeixen les paràboles.
- Relacions fonamentals de la persona: amb si mateixa, amb els altres, amb la naturalesa i amb Déu.
- Relats bíblics i biografies sobre vocació i missió.
- Habilitats i actituds d'escolta, empatia i expressió assertiva per a una comunicació interpersonal.
- L'espiritualitat i l'experiència religiosa com a realització humana i social. La seua relació amb els sagraments (a partir del pa i el vi, es recorden...)
- Estimació de la pregària i la contemplació en la tradició judeocristiana i altres religions com a trobada amb la bondat, la veritat i la bellesa i possibilitat per al diàleg intercultural i interreligiós.

B. Cosmovisió, identitat cristiana i expressió cultural.

- La Bíblia, Paraula de Déu en paraules humanes que narra la relació entre Déu i el seu poble, la seua composició i gèneres literaris. En especial el gènere literari de les paràboles.
- Les claus bíbliques d'Aliança, Poble, i Història en la comprensió de la dimensió criatural i relacional de la persona i les seues conseqüències.
- Jesucrist, revelació plena de Déu i esdeveniment i salvació per a la humanitat.
- La proposta ètica i religiosa del Regne de Déu en societats plurals.
- Comprensió dels símbols i les celebracions de la litúrgia cristiana, dels sagraments i de la seva teologia.

C. Corresponsables en la cura de les persones i del planeta.

- Jesucrist i la seua relació amb els grups socials i religiosos de l'època, i la seua relació d'opció preferencial per les persones més desfavorides.
- Dinàmiques personals i socials que dificulten o impedeixen la construcció del bé comú, a la llum de l'Evangeli i de la Tradició cristiana.
- La valoració positiva de l'Església cap a la diversitat religiosa i les seues expressions.
- Situacions properes d'injustícia i exclusió analitzades críticament.
- Projectes socials de l'Església i la seua aportació a la inclusió social i l'ecologia integral.

Criteris d'avaluació

Els següents criteris d'avaluació, i en relació a les Competències específiques, tenen que veure amb l'activitat de "la ruta de les paràboles":

Competència específica 1

- 1.1 Descriure i acceptar els trets i les dimensions fonamentals de la identitat personal, analitzant relats bíblics de vocació i missió de les paràboles (per exemple "la figuera estèril").
- 1.2 Identificar les característiques de la visió bíblica sobre l'ésser humà, relacionant-la amb la dignitat personal, reconeixent-la en els altres.

Competència específica 2

- 2.1 Adquirir habilitats i actituds de relació amb altres, posant en pràctica estratègies efectives de reflexió i de comunicació, d'ajuda mútua, de participació i d'inclusió, orientades a la millora de la convivència a la família i a l'escola com expressió de la fraternitat universal.
- 2.2 Desenvolupar empatia i reconeixement de la diversitat personal i social, inspirant-se en l'ésser relacional de Déu, manifestat en la història de la salvació.

Competència específica 3

- 3.1 Generar actituds de justícia i solidaritat, respectant la diversitat i prenent consciència de la responsabilitat compartida i la comuna pertinença, a l'horitzó del Regne de Déu.
- 3.2 Analitzar les necessitats socials, identificant les situacions d'injustícia, violència i discriminació, amb les causes, discernint-les segons el projecte del Regne de Déu, implicant-se en propostes de transformació social.

Competència específica 4

- 4.1 Situar i interpretar les expressions culturals i els seus llenguatges en els seus contextos històrics, apreciand la seva contribució a la identitat personal i social i als drets Humans, facilitant la convivència i el diàleg intercultural.

4.2 Raonar com la fe cristiana, en el present i al llarg de la història, s'ha fet cultura, interpretant el patrimoni literari, artístic i cultural i valorant-lo com expressió de l'encarnació del missatge cristià en diferents llenguatges.

Competència específica 5

5.1 Valorar l'experiència espiritual i religiosa com a dimensió humana i social pròpia de tots els pobles i cultures, coneixent l'especificitat de l'espiritualitat judeocristiana.

Competència específica 6

6.1 Identificar Jesucrist com a nucli essencial del cristianisme, i la Bíblia com llibre del Poble de Déu, valorant les seues aportacions a la vida de les persones i les societats.

6.2 Elaborar una primera síntesi de la fe cristiana, subratllant-ne la capacitat per al diàleg entre la fe i la raó, entre la fe i la cultura, mantenint les conviccions pròpies amb ple respecte a les dels altres.

Seqüenciació

Descripció de l'activitat o el procés 1

Pel·lícula “El hombre que hacia milagros”, dirigida per Mel Gibson, com a suport al començament de la lectura dels 10 primers capítols de l'evangeli de Marc)

Productes avaluable:

- Enumeració d'algunes de les paràboles de Jesús.
- Redacció de 3-4 línies sobre “La Bona Nova”.
- Selecció d'una foto (a partir de revistes del Departament) que represente el Regne de Déu.
- Joc de rol: homilia d'un rector als seus feligresos a partir d'una paràbola.

Ferramentes e instruments d'avaluació:

- Autoavaluació sobre la qualitat i la quantitat de la lectura de l'evangeli de Marc (primera part).
- Treball realitzat al quadern.
- Explicació als companys de la comparació entre la foto

	<p>escollida i el Regne de Déu.</p>
<p>Descripció de l'activitat o el procés 2</p> <p>Dossier per a completar frases y valors de Jesús. Al temps que es completa la lectura sobre l'evangeli de Marc.</p>	<p>Productes avaluables:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El dossier per a completar. - Les preguntes, observacions i conclusions en torn a les lectures de l'evangeli. - El quadern diari. - La participació activa en el treball de grup. <p>Ferramentes e instruments d'avaluació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Autoavaluació sobre la qualitat i la quantitat de la lectura de l'evangeli de Marc (segona part). - El treball al dossier entregat (amb frases de Jesús incompletes i els valors de l'Evangeli). - L'observació i les preguntes directes orals i escrites al quadern en torn als continguts, així com sobre la actitud, l'interés i el treball en equip. Reflectits en la rúbrica del professor/a.
<p>Descripció de l'activitat o el procés 3</p> <p>"La ruta de les paràboles". Un passeig pel pati recordant les ensenyances de Jesús.</p>	<p>Productes avaluables:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Si es presenten voluntaris (individualment o en grup) per preparar i contar una paràbola (com si la contara Jesús de Natzaret). - Una paràbola inventada. I compartir-la al grup de classe i fora de classe (família o amics) portant l'experiència a l'aula.

	<p>Ferramentes e instruments d'avaluació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rubrica on es reflecteix el percentatge de comprensió (incloent l'aplicació a nosaltres hui en dia) que manifesten cada alumne per a cada paràbola. - Treball oral o escrit en torn a les paràboles. - L'observació i les preguntes directes orals i escrites en torn a les paràboles, així com sobre la actitud i l'interés. Reflectits en la rúbrica del professor/a. - Concurs final sobre les paràboles. Per equips.
<p style="text-align: center;">Recursos</p> <ul style="list-style-type: none"> - Un Nou Testament o evangeli de Marc per a cada alumne. - Revistes del Departament (Mans Unides, Fontilles, Ajuda a la Iglesia Necesitada, etc). - Dossier (tipus passatemps) per completar paraules de frases de Jesús i valors (fet pels alumnes de cursos anteriors).<ul style="list-style-type: none"> - Quadern-diari. - Naturalesa (el pati o una maceta...) - Objectes senzills per fer una representació teatral de les paràboles.	
<p style="text-align: center;">Annexes</p> <p style="text-align: center;">Dossier realitzat per l'alumnat de 3r ESO, 4t ESO i 1r Batx durant el curs anterior (2021-22)</p>	

Fomentació metodològica: concreció

Agrupaments:

Fomentar el treball en grups de 2-4 persones (els que sorgeixen de manera natural) tot deixant lliure l'opció individual.
Motivar el compartir al grup de classe, posant en comú.
Ensenyar el missatge del Regne també des de la pedagogia utilitzada (participativa, inclusiva i alegre).
Activitats diverses i motivadores, des del seu propi interès: lectura, treball d'introspecció al quadern-diari, investigacions (amb internet), jocs de rol, concurs de les paràboles, trivial de religió, etc.

Espais:

Durant la preparació (lectura de l'evangeli, treball al quadern i treball del dossier) a l'aula de classe, a l'aula d'informàtica o al pati, segons continguts i preferència dels mateixos alumnes.
La part final, la ruta, al pati, recorrent els escenaris.

Activitats complementàries / extraescolars

Veure alguna pel·lícula de Jesús extra (a casa per exemple en Setmana Santa) o algun programa en la tele (o radio Maria) sobre missioners.
Contar la paràbola que han inventat a casa (o a un grup d'amics) i si pot ser "a l'estil de Jesús". Retornar a l'aula la experiència.

Observacions:

L'estil de Jesús al contar la paràbola (sobre tot és competència pedagògica del docent de religió) es pot ver reflectit per exemple en el Jesús de la pel·lícula: "El hombre que hacía milagros". És a dir: to amable encara que amb autoritat (no autoritarisme); senzillesa-contacte humà i visual; somriure; no paternalisme sinó amor (educació per fer pensar i créixer); no serietat en la relació amb la gent sinó contar les paràboles amb alegria de Bona Nova (banquet de bodes); no un lideratge centrat en si mateix sinó en fer líders segons els valors que El vivia (opció pels més menuts i necessitats) donant participació i missió a quin l'escoltava i seguia; etc.

Vinculació amb altres àrees /matèries / àmbits

El pati del centre és un espai cuidat i treballat per l'FP de jardineria i l'optativa d'Hort escolar. Amb aquesta activitat també s'aprecia els seus treballs.

Valoració:	Desenvolupament	Cada hora de classe permet la comprensió (i aplicació a les nostres vides) de tres o quatre paràboles com a molt. En altres cursos es reprenen paràboles diferents.
	Propostes de millora	Segons el canal d'aprenentatge de l'alumnat (visual, auditiu o cinestésic), pot ser millor dramatitzar les paràboles, teatralitzar-les amb objectes, lectura en veu alta, etc. Convé variar els abordatges del contingut perquè arriben a tothom.